

PORPHYRIVS.

ab externis pulsatur corpus pulsatioque in perceptionem peruenit. perceptio enim ipsa animaduersioque sonus ipse est. Fieri uero non potest ut anima sonet quidem, nisi tota conuersa sit ad sonum & oculum praesidentem ad hoc ipsum direxerit.

Quando uero sublata multorum idigetiæ causa fuerit liberatiq; furemus eoꝝ copia quæ intromittitur in corpus & eorū pondere iam leuati. Tūc animi oculus à fumo fluctuq; corpeo foras emicat, neq; cōmemoratōe neq; demōstratōe iā indiget ob naturalē sui solertia occii nesciā.

Præterea usus carniū ad sanitatem minime cōfert, sed sanitatē potius ipedit. quoniā per quæ recuperatur sanitas, per eadē perseuerat. recuperatur autē peruictū tenuissimū & carnibus abstinentē, quapropter & hoc sanitas cōseruatur. Quod si ad milonis robur aīalium abstinentia minus cōfert, certe neque roboris augumento opus est philosopho. si mō contéplaturus est, neque actionibus seipsum & incontinentiæ deditur cōseruare profecto sanitatē decet nō mortis quidē metu, sed potius ne à bonis cōtēplatione proficisci tibis arceamur. Cōseruat autē maxime sanitatē iperturbatus animi status cogitationisq; dispositio ad ipsū quod uere est exposita. Multum enim uigoris ad corpus inde redundat quemadmodum experiētia nostri familiares cōprobauerunt. adeo, ut delores iuncturarum pedum simul manuumq; acerrimos annosq; integrō octo uectari ab alio compellentes simul expulerint cum pecuniarum rerumq; in curia externarum studioq; ad diuinitatem prorsus iacto. simul igitur pecunias atque curas morbumq; corporis expulerunt. Ex quo apparet plurimum immo totum ad sanitatem cōferre certum quondam animi habitum atque statum cōducit & plurimum tenuis ad idem uictus & parcus. Si autem oportet nos nihil ueritos ueritatem libere confiteri non datur aliter finem consequi nisi quandoque deo si dictu fas est affigamur atque euellamur à corpore oblectamentisq; corporeis. quippe cum salus ipsa nobis non per nudum uerborum rationumque auditum, sed per opera comparetur, non aliter quam deo copulari possumus quam per purissimam abstinentiam, neque etiam uidelicet alicui p̄ticulariū deo nedū ipsi deo omnibus praesenti superq; naturam etiam incorpoream simpliciter existenti. qui quanto cæteris simplicior est & purior sufficientiorque & à materia longe semotior tanto puriore esse oportet animum eo aliquando fruiturum.

Ex secundo libro porphyrii
De sacrificiis & diis atque dæmonibus.

Primi

DE OCCASIONIBVS.

Primi sacrificatores non animalia sed herbas primū floresq; dein de arbores sacrificarū atq; aromata subsumigarūt. Primi qui aīali bus uesci cæperūt, penuria , frugū aīalia iuaserunt prius enī terræ fructi bus uescabantur. Tribus de causis diis sacrificandum est. ut uenere mur. ut gratiam referamus. ut necessaria ab ipsis petam ns malāque pro pellamus. Ad hæc autem impetranda uotum animi satisfacit, cui addi possūt ex frugibus munuscula quædā. Aīalia uero mactare nefas ē. Sacra profecto diis nos quoq; dicabim⁹. sed diuersa, sicut parē. sacrificia offeremus. sicut differētibus quoq; sacrificabimus ptatibus deo qdē ipsi q regnat i oībus sicut sap̄ ēs quidā uir iquit, nihil sensibile offeremus. neq; fumigates, neq; deno iantes. Nihil ē. n. materiale q ipsi prorsus imateria li subito nō sit ipu&. qua propter neq; sermo huic uocalis eē pōt accommodatus, neq; et sermo aio itimus quādo passione quadā animæ sit inquinatus sed silētio puro purisq; de ipso intelligentiis ipsū rite colemus. oportet igitur cōiūctos similes p; deo iā effectos nostrā hācad deū eleuationē uelut sacrā uiūtimā dedicare deo. quæ qdē & ipsamet diuina laus est salusq; nostra in ipsa igitur dei huius cōtéplatiōe passiōis oīs experte sacrificiū hoc ipletur. Filiis autē eius qui & intelligentibiles dii sūt. laudē iam ex ipso quoq; sermōe adhibere debemus. Nā unicuiq; numinū iusta primitia & fit oblatio ex his quæ largitur & p quæ nos nutrit atq; i eē cōseruat ad sacrificiū facultatē. sicut igitur agricolæ primitias ex his quæ colligūt manipulos uidelicet frugū atq; fructus arborū ad numina ferūt. ita nos dicabimus eis primitias intelligentiā & similiūq; munera excellētium gratias. s. pro his agētes quæ nobis largiti sunt ipsam, uidelicet numinū, numerūq; suo & cōtéplationē. Præcipue cum p ipsam eo & inspectionē uere nos nutriāt. præfētes ubiq; nobis atq; apparētes & nostræ saluti fēli citer aspirātes. Nūc uero multos etiā philosophiæ studiosos id opari piget qui gloriā poti⁹. quam diuinitatē colētes circa statuas reuoluūtur neq; cōsiderant utrū & quomodo ad talia sit ueniendū neq; discere student ab illis, qui diuina sapiētia pollēt quousq; & quantū ad hæc sit cōcurrēdū. Nos autē cū his minime cōredemus, neq; tale aliquid dignoscere studebimus, sed sanctos antiquosq; imitabimus plurimū, uidelicet uelut primitia & numinibus ex ipsa cōtemplatione dicantes, quam nobis superi tribuerunt, & cuius nobis usus ad ueram salutem est admodū necessarius. itaq; Pythagorici circa numeros lineasq; uersati ex his et diis plurimū dedicabāt, aliū qdē numerū & palladē noīantes, aliū uero dianā. alium apollinē rursus alium iusticiā, alium tēperantiā, ac similiter in fi

guris atq; ita similibus sacrificiis diis à deo placuerūt ut unūquēq; deo & suis oblationibus aduocarēt eorumque beneficio frequēter ad uaticiniū uteretur, & si quo ad examinādū aliquid indigeret. Diis atq; sūt itra cœlū. siue cursu quodāmō perrātib⁹ siue nō errātib⁹ quo & duce ēē solē pri-
mo, deinde lunā existimādū est, cōmode sacrare possūus ignē iā quasi co-
gnatū. & que mādat theologus seruare debemus. Inquit aut̄ ille anima-
tum nullū sacrificādū sed usq; ad farinā & mel terræ q; fruct⁹ atq; flores
nouit enī uirū pietatis ueræ cultorē. Diis quidē animatū nullū aliquan-
do sacratu & sed dæmōibus atq; aliis siue bonis, siue malis. sed missa hæc
faciamus. mihi quidē quæ pleriq; platonico & diuulgauerūt in mediū i
geniosis iā afferēda uidētur. Tradūt uero hūc tātūmodū, primus quidē
deus cū sit incorporeus, īmobilis, īpartibilis ī nullo, neq; et in seipso cohi-
bitus nullo eget externo, neq; etiā mūdianima eget externis. Possidet. n.
& cōtinet ipsū quod est trina dimēsione porrectū, facultatēmq; naturali-
ter se mouentē & suapte natura decreuit bene ordinatēq; moueri, moue-
ré que mūdi corpus secūdū optimas rationes. excepit aut̄ in seipsa cor-
pus atq; cōplexa est, quāuis incorporea sit atque ab omni libera passione
Diis aut̄ reliquis, ac mūdo & errātibus & nō errātibus qui ex anima
& corpore cōstāt oculis manifesti sacrificādū est sacrificiis inanimatis ea-
qua diximus ratione.

De speciebus dæmonum bonorum atque malorum.

Reliqua est inuisibiliū multitudine, quos dæmons in distinctos di-
xit Plato, horū uero alii quidē ab hominibus cognominati apud singu-
los nacti sūt honores diis æquales reliquūq; cultū. Alii uero plurimū for-
mæ noīati nō sūt, sed à q̄busdā p̄ uicos aut urbes nomē & cultū occulte
quodāmō sortiuntur. reliqua uero turba, sic qđē cōiter appellatur noīe
dæmonū. Rata uero apud oēs fides este eiusmōi. eos certe lāsuros genus
humanū, si irascātūr, propterea qđ negligātūr, neq; cultū legitimū nan-
ciscātūr. rursusq; benefacturoshōibus q̄ eos uotis supplicatiōibusq; &
sacrificiis & aliis, quæ cōsequūtūr sibi cōciliauerūt. Cū igitur opinio
hæc de dæmonibus cōfusa sit, multūq; hēat ī eos calūniæ necessariū ē eo
rū naturā rōne distinguere. Forte nāq; necessariū aiūt, unde circa illos er-
ror hōibus incidit declarare. distinguendum igitur hunc immodum.

Quæcūq; igitur aīæ ex tota, aīa pululātes magnas sub luna loco & p̄-
tes gubernāt. & p̄ se dōμ̄ uīnitētes quidē siue adhærētes siue ī positæ spiri-
tui. Sed ipsū secūdū rationē superātes has utiq; bonos dæmons, iudi-
candū. & ad eorū quæ siūt utilitatē omnia procurare siue quibusdam
præsint

DE OCCASIONIBVS.

præsint animalibus, siue certis fructibus, siue aliis horum gratia ordinatis uelut imbris & temperatis uentis aerique sereno temperationique temporum & reliquis ad hæc omnia conferentibus. Apud nos rursum artibus & musicæ disciplinæ & medicinæ & gymnasticæ atq; similibus. Fieri uero non potest, ut hi qui utilitati rerum commoditatique consulunt rursus inferant detimenta, inter eos ad numerandi sunt dæmones quos Plato trâsiere nuntiaréque dicit. humana quidem diis diuinâ uehominibus, dum uota quidem nostra ad deos uelut iudices perferunt. illorum uero iusta monitionesque una cum uaticinio ad nos ducunt. Quæcumque uero animæ conuincto spiritui minime denominantur. sed plurimum cædunt, hæc sane per hunc dicuntur nimium & feruntur quando iræ concupiscetiæ que spiritus in ualescunt. hæc quidem animæ ipsæ quoque sunt dæmones sed rite malefici nominantur. Sunt autem tum hi omnes, tum quos diximus ab his diuersi inuisibiles nec prorsus humanis sensibus manifesti non enim solido corpore uestiuntur. Præterea nec unam omnes formam habent. sed figuris plurimis insignitas. Et formæ quæ illorum spiritum obsignant, alias quidem apparent, alias uero nequaquam. Aliquando uero & formas mutant illi scilicet qui deteriores sunt. Spiritus autem eorum, qua quidे ratione corporeum quiddam est, passioni obnoxium est, atquæ dissoluble sed qua ab animis ita deuinctum species eius diu perseverare potest neque tamen est æternum. Consentaneum est aliquid ab eo semper effluere atque nutriti. In commensurazione quidem corpus bonorum consistit que madmodum & corpora nobis manifestorum sed maleficorum dæmonum in coccinna sunt. ac affectione passiuæ locum incidunt terre uicinum. Nullum ergo malum est quod non audeant petrare. habent enim omnino violentum & malesanum morem, desertum uidelicet custodia dæmonum meliorum. ideoque uehementes repentinâsque insidias plurimum machinantur & proruunt. Ac dum agunt incursiones, partim latere conantur, partim inferunt violentiam.

Quamobrem acute uelocésque sunt passiones ab eis illatae. Curationes at emendationes q;à dæmonibus melioribus tardiores esse uidetur. Omne enim bonum gubernatione facile æqualēque est & progreditur ordine. neque quod opportūum est transgreditur. Si ergo sic de dæmonibus senseris nunquam in opinionem de illis incidet absurdissimam, per quam opineris, uel à bōis mala uel à malis cōtigere bona. neq; fictatū absurdus ē sermo. Sed et multi cōcipiētes id pessimas d̄ diis op̄

PORPHYRIVS.

niones in multos homines diuulgarunt. Vnum enim hoc est inter maxima damna, quæ à maleficiis dæmonibus inferūtur. quod uidelicet cū ipsi infœlicium passionum terrenis incidentium auctores sint, sicut pestis penuria. terremotus. æstus incendiis atque similiū nobis interea persuadent illos horum effectores esse qui contrariorum potius idest fertilitatis prosperitatēs que eiusmodi sunt auctores. sic itaque seipso ex ipsa calamitatum causa conantur absoluere atque hoc ipsum machinantes. Primum quidem iniusticiam suam latere nos moliuntur. subinde uero nos flectunt ad supplicationes & sacra beneficis conueniētia diis, quasi illi nobis irati sint, hæc autem similiāque faciunt studentes à recta deorum sententia nos abducere. Atque ad seipso adducere. Omnibus enim rebus sic inique discorditerque factis admodum delectantur. Et tanquam aliorum deorum facies subeuntes. sicque imprudenter nostra confici sibi turbas in societatem adsumunt & propter eiusmodi concupiscentias hominum incendunt animos à moribus cupiditatibusque diuinarum & dominationum atque uoluptatum. rursus nouis extraneisque opinionibus nos inuoluunt ex quibus seditiones bellaque nascuntur & cætera generis eiusdem. Quod autem omnium grauissimum est persuadent similia à superis effici àdeo, ut etiam deum maximum criminacionibus eiusmodi subigant. quem tradunt omnia sursum deorsumque turbare. Accedit autem hoc non rurbanus tantum hominibus, sed multis philosophiæ etiam studiosis. Causa uero erroris mutuo proceditatque confirmatur. Etenim philosophantes qui à communi colluuiione nūquam secesserunt, in eosdem cū plebe errores inciderunt, rursusque turbæ opinionibus suis similes à laudis scriptoribus audientes in hac de diis sententia sunt magis etiam confirmatae. Poeticum nanque artificium suspitiones īsu per eiusmodi hominum acrius excitauit. propterea quod elocutione utitur ad stuporem & attractum quasi magicum uehementer accommodata. Facileque potest mulcere animos & allicere ideoque fidem dærebus prorsus impossibilibus nobis afferre. sed profecto firmiter credendum est, neque bonum unquam lădere neque prodesse malum. Non enim calor is est ut iquit Plato) frigescere sed oppositi. ita neq; iusti nocere, Iustissimum autem omnium naturaliter est ipsa diuinitas. Alioquin nihil diuinum foret.

Nonne igitur secernenda est hæc potentia forsque beneficiorum dæmonū. q; enī propta ē naturaliter ad modū cōtraria est benefice cōtraria uero circa idē nūquā naturaliter accidūt. Cū igitur eiusmōi dæmones in multis

DE OCCASIONIBVS.

in multis mortalem laedant naturam. & quandoque in magnis, certe boni dæmones interim officia sua nunquam deserunt, sed imminentia passim à malis pericula pro facultate significant, tum in somniis ostendentes, tum per animos diuinitus inspiratos per quæ alia multa. Ac si quis posset significata discernere omnes improborum machinas deprehenderet atque deuitaret, hi nanque significant omnibus, sed non qui uis significata cognoscit, neq; quilibet scripta legere ualet. sed qui litteras antedidicerit. Per contrarios uero dæmones uniuersum efficitur ueneficium. hos nanque maxime horumque ducem honorare solent, q; maiora ueneficiis inferunt, hi sane dæmones omniformibus figuris imaginibus que abundant prodigiorumque machina strenue fallunt, horumque opera infelices & amatoriaque maleficia machinantur, omnis enim in temperantia spesque diuinitarum atque gloriae per hos inualescit. præcipue uero deceptio mendacium enim proprium est eiusmodi dæmonum. Dii enim uideri uolunt, ac potestas ipsa eis præsidens deus maximus uult haberi. Hi sane sunt duntaxat qui libamine nidoreque carnium oblectantur his enim spirituale corpuseorum pinguiscere solet. uiuit namque hoc uaporibus fumigationibusque atque uarie ad modum (ut paré) per uaria nidoreque sanguinis, & carnium uires adsuumit. Vir igitur prudens atque temperatus cauebit eiusmodi sacrificiis uti, quibus eiusmodi dæmones attrahat ad seipsum. Studebit autem animum perfectæ purgare, animum namque purum ob ipsam dissimilitudinem nunquam aggrediuntur. Proinde si ciuitatibus forte necessarium sit hos etiam dæmones sibi conciliare, nihil ad nos usus eiusmodi pertinet. Nam in ciuitate diuinitæ externaque & corporea commoda tāquam bona interciues habentur, atque horum contraria mala, neque ferme quicquā pensi habent de animi perfectione atque puritate. Nos autem commo-dis, quæ dæmones afferant quantum fieri poterit non egebimus. sed tu ex animo, tum ex externis omni studio contendemus. Deo quidem ipsi sibi que propinquis similes effici, quod sane tranquillitate animi ueritatisque rerum comprehensione distincta ac uita ad hæc prorsus intenta completur. Improbis autem hominibus, atque dæmonibus, omnique prorsus & quod mortali materiali que gaudeat dissimiles effici. Quā obrem secundum ea quæ tradidit Theophrastus, ipsi quoque sacrificabimus, quibus & theologi consenserunt cognoscentes uidelicet quatenus animā a perturbationibus purgare negligimus etenus potestati iprobæ copulari. unde in merito cōpellemur hæc insuper demulcere. ut n. theolo

orig. 60

PORPHYRIVS.

gi tradunt qui à rebus pendent externis, ne quedum perturbationibus dominantur hac ipsa conditione coguntur potestatis eiusmodi impe-
tum à se propellere. alioquin cessare nunquam à laboribus poterunt.

De sacrificiis ad dæmones malos & de abstinētia & cautōe à malis dæmonibus.

Quapropter theologi si quando permitunt dæmonibus improbis uitandorum gratia malorum, quæ illaturi sint animalia mactare uetāt, simul talia sacrificia degustare, interrea iubent antequam ita sacrifices purgare animum ieunio, ac præcipue animalium abstinentia. Existimant enim sanctam animi puritatem esse quasi symbolum characterem que diuinum, quo custodiaris adeo ut nihil patiaris ab illis, quibus ipse propinquas, dum eos sacrificando concilias, quando enim contra sis affectus, atque illi quibus sacrificia operaris, siisque purior, ideoque diuini orte, & corpore & animo ī demnem perseuerare, pura scilicet sanctimonia uelut arce munitum. Quamobrem fascinatibus etiam ueneficis, que necessaria uisa est eiusmodi cautio, per quam sint à discriminē tutiores, neque tamen penitus tute esse possūt, lasciviae nāq; genera cōsueuerūt dæmones improbos compellare. quapropter nō ueneficorum incantatorūque propria est puritas atque simonia, sed diuinorum certe uirorum contemplatiūmque diuina. Iam uero castitas abstinētiāq; suos passim obseruatores cōtra malos dæmones diuina familiaritate tue tur, itaque si fascinatores hac uti prorsus constituisserint, certe fascinare nunquam prorsus auderent, utpote, qui per hanc reuocati essent ab eorum concupiscentia quorum gratia in pietate se polluit. Itaque perturbationum pleni, atque uel paululum cibis abstinentes impuris, ideoque ipsi prorsus impuri suplicia luunt transgressionis contra universum inique, partim quidem sub dæmonibus quos ipsi prouocant, partim etiam sub diuino iudicio cuncta mortalium opera consiliāque prorsus inspiciente.

De uero cultu & sacrificio & cautione a malis dæmonibus.

Diuinus autem uir animum, tum sapientia diuina, tum abstinētia ciborum perturbationes hominibus incitantium tū ipsa ad deum similitudine muniet, & quasi dei templum in cōtaminatum animum esse putabit. in hoc uidelicet uniuerso dei patristemplo. Proindecū omne sensibile corpus defluxus quosdam materialium dæmonum nobis afferat certe una cum impuritate nutrimenti ex carnibus & sanguinibus hausti adest nobis potestas dæmonica huic amica facileque pelle
cta pro